

Fullmäktigemotion, fortsättningen av matutdelningen måste tryggas

Stadsstyrelsen 18.08.2025 § 191

Beredning och tilläggsuppgifter:
Välfärdskoordinator Petra Bärlund-Hämäläinen,
fornamn.efternamn@porvoo.fi

De grönas fullmäktigegrupp har den lagt fram en fullmäktigemotion 20.2.2023 där det förutsätts att staden ska trygga mathjälpen även efter att välfärdsområdet inlett sin verksamhet.

Mathjälpen till kommuninvånarna baserar sig på frivillighet, vilket betyder att inte är verksamhet som enligt lag är förpliktande för kommunen eller välfärdsområdet. Mathjälpen har dock blivit en strukturell del av socialtjänsterna. Bakgrunden till att mathjälp ges i Borgå är ett samarbete mellan flera organisations-, frivillig- och församlingsaktörer enligt vedertagen praxis. Behovet och betydelsen av mathjälp har ökat på senare tid, och på motsvarande sätt har tillgänglighetsutmaningar uppstått i fråga om matsvinnet som delas ut i mathjälpen. Att göra det möjligt att ge mathjälp och stöda verksamheten är av denna anledning fortfarande centralt i Borgås och andra kommuners arbete för att främja välfärd och hälsa. Det bör noteras att kommunen bär det primära ansvaret för främjandet av hälsa och välfärd till den del denna uppgift är knuten till andra uppgifter som enligt lag ska skötas av kommunen. Att möjliggöra och stödja tillhandahållande av mat-hjälp är en viktig del av att bära detta ansvar.

Fullmäktigemotionen som lämnades in den 20.2.2023 har utarbetats under en tid då det pågick flera praktiska förändringar i Borgå gällande mathjälpen och det fanns en allmän oro för tryggheten av tillräcklig mathjälp. I Vårberga (i en lokal som församlingen förvaltar) inleddes matdistribution i juni 2022 som en tillfällig lösning, eftersom matdistributionen som Porvoon Lähimmäistyö drivits i centrum på Fän-riksgatan i lokaler som Borgå stad kostnadsfritt ställde till detta förflöende men som visade sig vara oändamålsenliga upphörde. I januari 2023 upphörde den tillfälliga matutdelningen i Vårberga, varvid utdelningarna i Gammelbacka ökades från en till två gånger i veckan.

Välfärdsområdesreformen som trädde i kraft i januari 2023 förde med sig många ansvars- och rollfrågor att lösa. Våren 2023 öppnade social- och hälsovårdsministeriet en ansökan om statsunderstöd för kostnaderna för ordnandet av mathjälpsverksamheten. Understödet var i första hand avsett för de direkta kostnaderna för ordnandet av frivilligaktörernas mathjälpsverksamhet. Den som sökte om understöd skulle vara antingen en kommun, ett landskapsförbund eller ett välfärdsområde. I Östra Nyland fungerade välfärdsområdet utifrån kommunernas och välfärdsområdets förhandlingar som projektadministratör. Institutet för hälsa och välfärd beviljade 2.4.2025 Östra Nylands välfärdsområde statsunderstöd för åren 2025–2026. I Östra Nyland

finns ett mathjälpsnätverk som samordnas av välfärdsområdet och som träffas flera gånger om året.

Stadens lokalitetsledning har utrett vilka alla eventuella tomma eller underutnyttjade lokaler som staden äger och som kunde lämpa sig för denna verksamhet. I detta utredningsarbete har inga lokaler som lämpar sig för utdelning av mathjälp identifierats. Man har inte separat kartlagt vilka hyrlokaler som kunde användas för mathjälp, eftersom situationen inte har krävt så här långtgående åtgärder av staden.

Matutdelningen i Gammelbacka fungerar numera avgiftsfritt i Välfärdscentrets lokaler, som staden äger. I slutet av 2024 vidtog staden i samarbete med mathjälpsaktörerna åtgärder i Gammelbacka Välfärdscentrets lokaler för att matutdelningens klienter skulle kunna köa inomhus och för att själva utdelningen skulle bli smidigare. Denna åtgärd har tagits emot positivt. Matsvinnskedjan från stadens skolor är också ett fungerande och nödvändigt tillägg i anskaffningen av den mat som ska delas ut.

Genom den verksamhet som den ovan nämnda mathjälpsnätverk driver har mathjälpsaktörerna i Borgåregionen regelbunden kontakt med Borgå stad. Genom denna kontinuerliga dialog bevarar staden en tillförlitlig bild av tillståndet för att ge mathjälp samt för behoven av att utveckla verksamheten i Borgå.

Bilaga

De grönas fullmäktigegrupps motion

Stadsdirektören

Stadsstyrelsen beslutar ge det som sägs ovan som sitt svar på motionen om att trygga fortsättningen av mathjälp, som de grönas fullmäktigegrupp lagt fram och sänder svaret till stadsfullmäktige för kännedom.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade ge det som sägs ovan som sitt svar på motionen om att trygga fortsättningen av mathjälp, som de grönas fullmäktigegrupp lagt fram och sänder svaret till stadsfullmäktige för kännedom.

Paragrafen justerades genast.